

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/49/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513211238
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Barcajová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2513211238.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Barcajovej a členov senátu JUDr. Márie Klepancovej a JUDr. Evy Behranovej, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, v mene ktorej koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o určenie, že žalovaná je zodpovedná za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom, o zaplatenie náhrady škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/156/2013-53 zo dňa 3. septembra 2014 a uzneseniu Okresného súdu Piešťany č. k. 14C/156/2013- 63 zo dňa 29. októbra 2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 125 eura a nemajetkovej ujmy vo výške 416,74 eura vzniknutej žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Skalica (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento rozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu po uplynutí zákonom stanovenej 15 dňovej lehote a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. Žalobca sa žalobou domáhal, aby súd medzitýmnym rozsudkom určil, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Skalica, pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote a rozsudkom rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi z titulu majetkovej škody sumu 125 eur a z titulu nemajetkovej ujmy sumu 416,74 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhradu trov konania. Rozhodnutie vecne odôvodnil tým, že z pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Skalica sp. zn. 1Er/1400/2010 zistil, že exekútor doručil exekučnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 12.10.2010. Dňa 27.10.2010 bol právny zástupca oprávnenej vyzvaný, aby predložil listiny potrebné na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Požadovaná listiny boli súdu predložené 29.11.2010. Okresný súd Skalica uznesením z 21.2.2011 č. k. 1 Er 1400/2010-13 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože mal za to, že rozhodcovská doložka je neplatná. Voči tomuto uzneseniu nebolo zo strany žalobkyne, resp. oprávnenej podané odvolanie a rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.4.2011. V súvislosti v tomto postupom súdu mala žalobkyňa vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha. Súd prvého

stupňa vychádzal z toho, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a zodpovednosťou objektívnou (bez ohľadu na zavinenie). Všetky zákonné podmienky vzniku tejto zodpovednosti musia byť splnené kumulatívne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Pri splnení všetkých podmienok naraz sa zodpovednosti za škodu nemožno zbaviť. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím sú: 1/ nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, 2/ vznik a existencia škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci „bez zbytočných prieťahov“ (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky - rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.6.2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009). Súd prvého stupňa mal za to, že exekučný súd postupoval v súlade so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 10.7.2013 č. k. II. ÚS 520/2012-39). Čo sa týka prieťahov v konaní súd prvého stupňa uviedol, že otázku - či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (prieťahy v konaní tvrdil žalobca), je kompetentný preskúmať len ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súdne konanie nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo fyzických a právnických osôb na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa - krajský súd, najvyšší súd (porovnaj napr. dôvodová správa k zákonu č. 412/2012 Z. z.). Rozhodnutie ústavného súdu žalobca nepredložil a na toto sa vo svojom návrhu ani neodvolával. Na základe uvedeného súd prvého stupňa prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by postupom Okresného súdu Skalica v namietanom konaní došlo k nesprávnemu úradnému postupu alebo k prieťahom v konaní, žalobca nepreukázal ani nezákonné rozhodnutie súdu. Zákonné podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom alebo nezákonným rozhodnutím (nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik a existencia škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a škodou) musia byť splnené súčasne. Pri nesplnení čo i len jednej podmienky zodpovednosť za škodu nevznikne. Neexistuje ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu spočívajúcim v tom, že exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia po 15-dňovej lehote a uplatnenou majetkovou škodou a nemajetkovou ujmu. Žalobu preto v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol. Právne svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil ustanoveniami § 3 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 až 3, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“), článkom 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky, článkom 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ustanoveniami § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (v ďalšom texte „Exekučný poriadok“). O náhrade trov konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie

konanie. Podľa žalobcu sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe aký dopad môže mať na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom.

K odvolaniu žalobcu sa žalovaná nevyjadрила, samostatný odvolací návrh nepodala.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí bude ho súd vymáhať.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil. Odvolanie odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje riadne odôvodnenie, žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok vo výške 20,- eur mu bol vyrubený za podané odvolanie. Súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. (v ďalšom texte ZoSP). Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobený nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov. Žalobca však podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Žalobca preto nemôže byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe ZoSP nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Použitie analógie legis pri vyrubení súdneho poplatku je vzhľadom na čl. 59 ods. 2 Ústavy vylúčené. Navyše podľa ustanovenia § 18ca ZoSP z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba podaná pred 01.10.2012, konanie teda začalo za účinnosti zákona č. 286/2012 a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) ZoSP konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 zákona č.99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - Občianskeho súdneho poriadku - ďalej len OSP), po zistení, že odvolania podal včas účastník konania (§ 201, § 204 OSP), proti rozhodnutiam, proti ktorým je opravný prostriedok prípustný (§ 202 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaním napadnutý rozsudok aj napadnuté uznesenie súdu

prvého stupňa sú vecne správne. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie vydal pomerom hlasov 3:0, t.j. jednohlasne (§ 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z.).

Odvolací súd vo veci rozhodol podľa ustanovenia § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania tak, že rozsudok verejne vyhlásil, nakoľko vec bola ústne prejednaná pred súdom prvého stupňa a v odvolacom konaní nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejedná sa o konanie, v ktorom by súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde ani o konanie vo veciach porušovania zásady rovnakého zaobchádzania a nariadenie pojednávania nevyžaduje ani dôležitý verejný záujem.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

V preskúmvanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, pričom konštatuje správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku poukazuje na nasledovné skutočnosti:

Predmetom konania je nárok na náhradu majetkovej škody v sume 125 eur a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 416,74 eura, ktorá mu mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu spočívajúceho v rozhodnutí o žiadosti exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej 15 - dňovej lehoty.

Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť správnosť postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol.

Žalobca sa svojou žalobou domáhal z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu náhrady škody vo výške 125 eur. Táto škoda predstavuje podľa žalobcu náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu v občianskom súdnom konaní vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového zmluvného vzťahu založeného zmluvou o úvere. V skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, žalobca vzhliadol nesprávny úradný postup exekučného súdu. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch - vo výške 416,74 eura (20% z uplatňovanej istiny s príslušenstvom), pretože samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodnil žalobca tým, že nesprávnym úradným postupom došlo k zmareniu jeho legitímneho očakávania, že správnym a zákonným postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky. Žalobca tvrdil, že mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu v zákonnej lehote včas, efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zvýšeniu úspechu mimosúdneho zabezpečenia vymožiteľnosti jeho pohľadávky a jej príslušenstva, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá.

Z obsahu spisu Okresného súdu Skalica sp.zn. 1Er/1400/2010 odvolací súd zistil, že dňa 12.10.2010 podal súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý na Okresný súd Skalica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci oprávneného Pohotovosť, s.r.o. proti povinnému K. K., nar. XX.X.XXXX (EX 11608/2010), na vymoženie istiny 388,25 eura s príslušenstvom. Exekučným titulom v danej veci bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom v Bratislave, Karloveské rameno 8, IČO: 35 922 761 z 12.5.2010 sp. zn. SR 03784/10. Dňa 27.10.2010 bol právny zástupca oprávnenej vyzvaný, aby predložil listiny potrebné na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. Požadované listiny boli súdu predložené 29.11.2010. Okresný súd Skalica uznesením z 21.2.2011 č. k. 1Er/1400/2010-13 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie s poukazom na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, pretože mal za to, že rozhodcovská doložka je neplatná, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14.4.2011. V súvislosti v týmto postupom súdu mala žalobcovi vzniknúť škoda, náhrady ktorej sa v tomto konaní domáha.

Odvolačný súd konštatuje, že súd prvého stupňa vo veci správne aplikoval ustanovenia zákona č. 514/2003 Z.z..

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom v čase začatia exekúcie a k tomu aj plynutia 15 dní (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 až 3 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní. Právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť. Ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

Podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 veta prvá zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov právo v znení platnom a účinnom ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie, právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení platnom a účinnom ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie, lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že v prípade zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sa jedná o objektívnu zodpovednosť, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu (poškodeného) nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Ústavným základom uvedenej zodpovednosti je čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti) ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď poverenie na vykonanie exekúcie vydal po uplynutí zákonom stanovenej 15 - dňovej lehoty.

Podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase začatia exekučného konania súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) (vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z citovaných zákonných ustanovení je zrejmé, že lehota 15 dní je zákonodarcom stanovená pre exekučný súd len pre prípad nezistenia rozporu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Len v tom prípade je povinnosťou exekučného súdu do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poveriť exekútora na vykonanie exekúcie. Pre prípad zistenia rozporu exekučného titulu so zákonom, a teda pre prípad zamietnutia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, zákonodarca lehotu neurčil. Nie je preto možné konštatovať, že v preskúmvanej veci došlo k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu tým, že žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol po uplynutí 15-tich dní odo dňa doručenia žiadosti. Odvolací súd dáva za pravdu žalovanému v tom, že nesprávny úradný postup nie je možné vzhliadať ani v existencii priesťahov v konaní exekučného súdu. Žalobca nepreukázal, že by v konaní exekučného súdu boli príslušným orgánom konštatované priesťahy,

príčom všeobecný súd v konaní o náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom takýmto orgánom nie je.

Ako odvolací súd vyššie konštatoval, podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Nemôže byť teda splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou. Vzhľadom k uvedenému nie je potrebné skúmať existenciu škody, jej rozsah a nemajetkovú ujmu, náhrady ktorej sa žalobca domáha.

Súd prvého stupňa vo veci riadne zistil skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotil správne a vec posúdil správne aj po právnej stránke.

Odvolacie námietky žalobcu sú nedôvodné. Žalobca nešpecifikoval, akým postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možností konať pred súdom treba rozumieť taký závadný (zákonu sa priečiaci) procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) OSP významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Z obsahu spisu v preskúmvanej veci odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyodiť, že súd prvého stupňa odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Nedôvodná je námietka, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty - tento názor sa v odôvodnení rozhodnutia nenachádza. Poukázanie na skutočnosť, že súd prvého stupňa nevykonával navrhnuté dôkazy je tiež bezdôvodné - z obsahu preskúmvaného spisu nevyplývajú žiadne návrhy žalobcu na vykonanie dôkazov. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva ani polemizovanie súdu prvého stupňa o limitácii dĺžky súdnych konaní.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správny vo veci samej a v časti trov prvostupňového konania potvrdil.

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť, aby v lehote 10 dní od doručenia uznesenia zaplatil súdny poplatok za podané odvolanie v sume 20,- eur podľa položky 7a Sadzobníka poplatkov s tým, že ak sa poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať. Predmetom odvolacieho konania je preskúvanie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bol žalobcovi vyrubený súdny poplatok za podané odvolanie.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ZoSP). Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania dňom 07.05.2014, na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, teda v znení zákona č. 64/2013 Z.z. účinného od 01.05.2013.

Podľa § 2 ods. 4 ZoSP v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie.

Podľa § 5 ods. 1 písm. a) ZoSP poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.05.2013 zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

V preskúmvanej veci preto súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 20,- eur o v zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 64/2013 Z.z. účinného od 01.05.2013. Poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neodvodzuje zo zákona č. 71/1992 Zb. v znení účinnom ku dňu podania žaloby na súd, ale v znení účinnom ku dňu vzniku poplatkovej povinnosti t.j. kedy žalobca doručil odvolanie súdu, čím začalo odvolacie konanie (21.10.2014). V preskúmvanom prípade sa tak stalo za účinnosti zákona č. 64/2013 Z.z., ktorým bola založená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20,- eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstojí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa vyrubením tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

K odvolacej námietke žalobcu, podľa ktorej podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uvádza nasledovné:

Podľa § 1 ZoSP sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 ZoSP). Citované ustanovenie § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov, no a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 ZoSP). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na začatie odvolacieho konania. ZoSP síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov v sadzobníku tvoriacom prílohu ZoSP nemožno spochybníť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámku 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmvaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20,- eur.

Odvolací súd s poukazom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 OSP potvrdil.

V odvolacom konaní bola plne úspešná žalovaná a preto jej v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s ust. § 224 ods. 1 OSP vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalobcovi. Žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle 151 ods. 1 OSP neuplatnila (a podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli), preto jej odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.